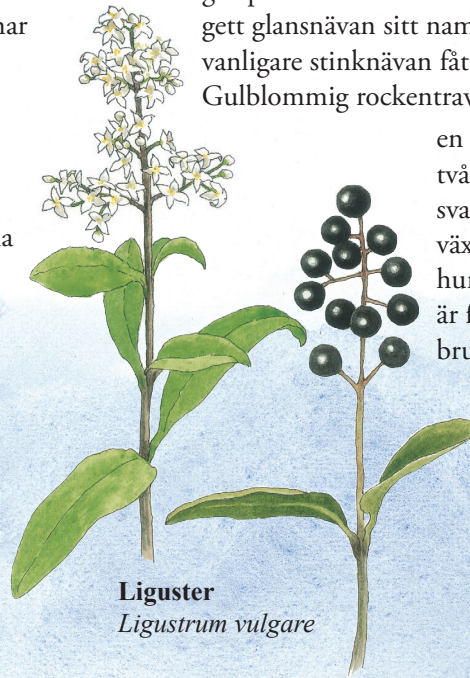

Välkommen till Valön

Naturreservatet utgörs av en väl avgränsad halvö och de två öarna Långö och Lilla Lyngö som ligger sydost om Valön. Västsidan domineras av branta vackert formade granithällar som under årtusenden kalslipats av havets vindar, vågor och brottsjöar. I klyftorna har vegetationen fått fäste och bland blocksträndernas stenar växer strandkål, strandvial och högre kärtrörel som om hösten får en vackert röd färg.

Mot öster och i söder sträcker strandängar och torrbackar ut sig. För att hålla de kalkrika markerna öppna och fortsatt artrika hävdas de med bete. Området kring Valö kile och landtungan mot Svenneby odlas och reservatets inre hyser främst karga berg och hållmarker med små insprängda våtmarker och dammar.

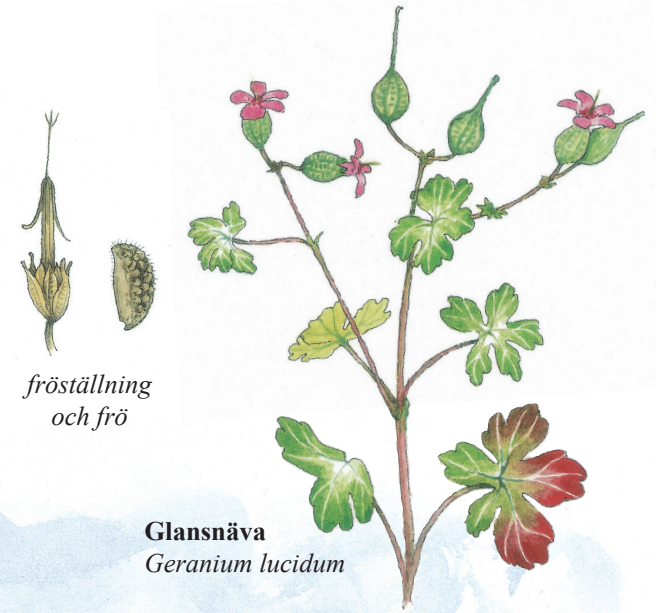
Liguster
Ligustrum vulgare

Rik flora på torrbackar och strandängar

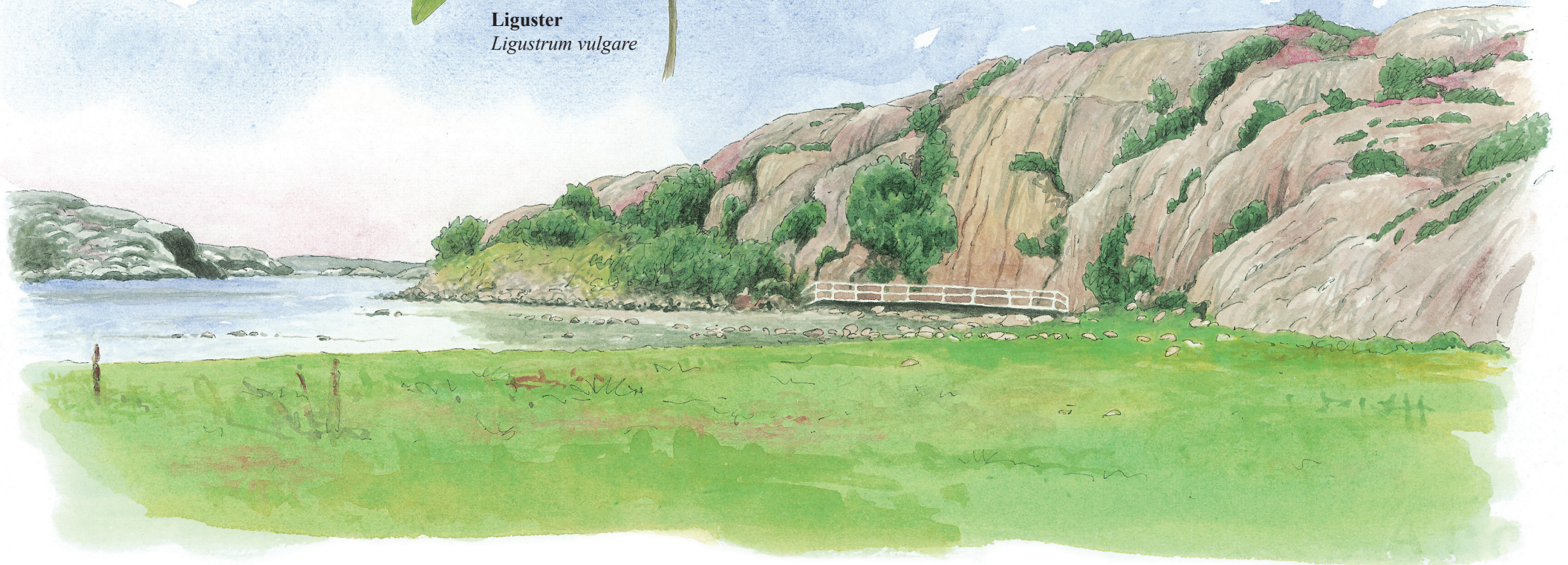
Redan då man lämnat parkeringsplatsen och vandrar vägen söderut kan man utefter bergbranten hitta storrams och glansnäva växande invid liguster och getapel. Det är de femflikiga glänsande bladen som gett glansnävan sitt namn precis som den mycket vanligare stinknävan fått sitt av den starka lukten. Gulblommig rockentrav står hög och spikrak som

en soldat i givakt och den tvååriga hundtungan avger en svag muslukt. Den grålundna växtens blad liknas vid en sträv hundtunga och blommorna är först blåviolettera och senare brunröda.

fröställning
och frö

Glansnäva
Geranium lucidum

På våren färgas torrbackarna gula av gullvivor vars blommor sitter i flock och är heterostyla. Detta innebär att längden på stiftet varierar från blomma till blomma. Då strandtriften blommar målas strandängar och sältor rosa och senare följer en lång rad växter på backar och stränder. Vildlin, kattfot, backnejlika och jungfrulin hör till de småväxta precis som dvärgmaskrosorna med sina orangegula blomkorgar.

Vitblommande och kryddoftande kummin, knölsmörbomma, småborre, rödkämpar, käringtand, rödklint och väddklint drar med sitt pollen och sin nektar fjärilar och andra insekter till markerna. Från strandängen reser sig bergen branta och vid dess fötter kan man bland andra växter hitta kungsljus som står som kandelabrar i stenrösen, getrams och den lilla ormbunken svartbräken.

Gullviva
Primula veris

Kring lagunen

Vandringen leder över sandstrand, gräsmark och klipphällar så småningom till den så kallade lagunen, en nästan äggformad vattensamling vid Kvarnvik. Kring denna växer både havssäva och blåssäva, strandloka och havssäva. Smultronklöver har krypande stjälkar och klotrunda blomhuvuden som i fruktstadiet blåses upp till lustiga små bollar. I fuktiga svackor växer saltmålla, skaftmålla, den lilla knutnarven, saltarv och strandkrypa som alla tolererar den höga salthalten i marken.

bär

Hönsbär
Cornus suecica

Smultronklöver
Trifolium fragiferum

blomma

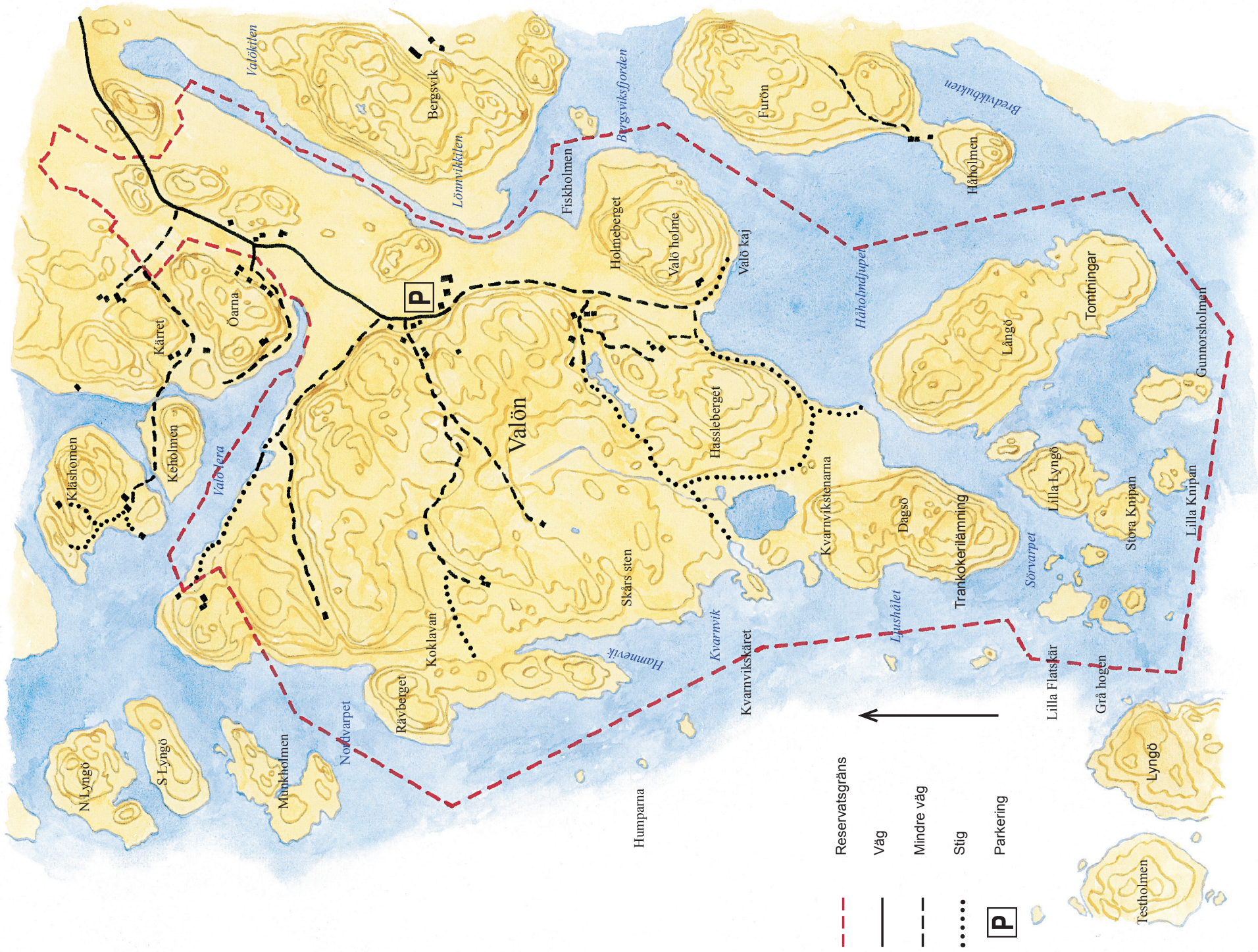
Tranbär
Vaccinium oxycoccos

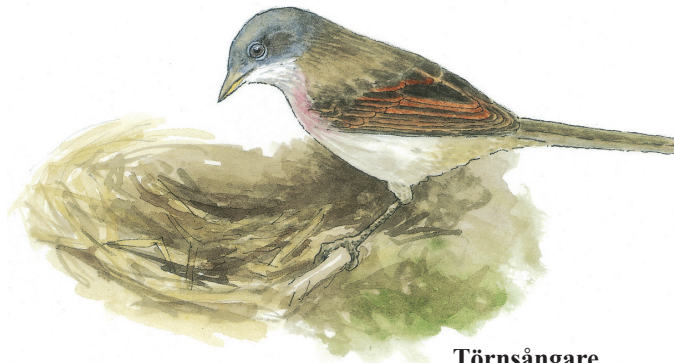
Med rötterna i vatten eller mossa

Ger man sig upp kring stigarna över bergen eller mot Nordvarpet finner man i och omkring de små dammarna och våtmarkerna en rad växter. Vattenklöver vars rosavita håriga blommor står som en sky över bladen drar gärna till sig blickarna. På vitmossa växer tranbär och rundsileshår som precis som dvärgbläddra hör till landets få "köttätande" växter. Båda kan fånga och suga ut insekter.

Granspiran är en halvparasit och lever alltså delvis på andra växter och hönsbäret har blott pyttesmå nästan svarta blommor. Det man vid första anblicken tror vara kronblad är egentligen växtens fyra vita högblad.

Rundsileshår
Drosera rotundifolia

Törnsångare
Sylvia communis

Flygande insektsätare

Både törnsångare, stenskvätta och sädesärla håller helst till i öppen terräng och livnar sig där av insekter. Törnsångaren visar sig till skillnad från de flesta andra sångare ofta öppet och hanen sjunger helst från busktoppar och högresta örter. Stenskvättan är starkt knuten till steniga marker och ses ofta sitta knyckigt nigande på en stenmur eller ett röse. En bortflygande fågels stjärt visar ett typiskt uppochnedvänt mörkt T med vita kanter. Sädesärlan som med sin långa vippande stjärt är välkänd för de flesta promenerar gärna omkring bland klippor och på gräsmarker på jakt efter insekter.

Så hittar Du till naturreservatet

Valön ligger ett par kilometer nordväst om Bovallstrand och nås via en väg västerut norr om Svenneby nya kyrka. Vid reservatet finns en parkeringsplats varifrån stigarna leder både mot norr och söder.

Väst kuststiftelsen
NATURVÅRD ✻ FRILUFTSLIV
www.vastkuststiftelsen.se

Illustrationer: Kerstin Hagstrand-Velicu
Text: Ulla Åshede Layout: Jenny Sanderöd
Väst kuststiftelsen 2011